

Han kommer.

EN ADVENTSHISTORIE.
(Af Ernst Evers.)

(Sluttet.)

„Den sultne Hund tager gerne Føde selv af den Haand, den bed i Gaar; men den bidte Haand kan endnu holde Stokken, og jage den skabede Hund ud i Storm og Vejr i Skovreviret“.

„Hunden ved, at Eranja hader de kristne“, svarede den unge Pige udmygt; „men hun ved ogsaa, at den gamle Eranja vogter Vendernes gyldne Dyder som sine kostbareste Skatte, og at Kronen paa disse Dyder er: Gæstevenskab og Barmhjerlighed“.

„Som Bækken baner sig Vej gennem Sandet flyder den glatte Tale fra dine Læber“, svarede Eranja, og hun mønstrede atter den unge Pige fra Top til Taa. „Hvorfra kommer du?“ spurgte hun, „og hvor agter du dig hen? Svar kort og godt, og tal uden at smigre.“

„Jeg er Trisovs Datter fra Geneni“, svarede hun. „Mine Forældre beboede den største Bondegaard i Landsbyen, og jeg var deres eneste Barn. Min Moder tjente engang hos Biskoppen og fra ham bragte hun den stærke Kristentro og sande Visdom med hjem til den stille Landsby. Men Landsbyboerne hang ved de gamle Guder og ofrede paa Offerstenene ved Wampenhøjene, og — fortalte os mangt om den vise Eranja, hvis Raad de fulgte, og de beskrev, hvordan hun saa ud; men det, som mine Forældre fortalte dem om Korset, kaldte de Daarskab. Alligevel levede vi i Fred med Naboerne, og Guds Velsignelse hvilede over vore Hænders Arbejde.“

Den gamle Kvinde saa mørk ud, hun strakte Armen ud og sagde: „Du er bleg og elendig, du Mælkebrødsansigt. Vel er det urigtigt at klappe sine Blodspore, men — se der — du kan tage det uldne Tæppe, som Gerno bragte med til mig. Kast de vaade Læder og svøb dig ind i det. Saa kan du fortælle videre om dine Stamfæller i Geneni“.

„Ak“, vedblev den unge Pige, og en stor Taare rullede ned ad hendes Kind. „Jeg har ikke flere Stamfæller i Geneni. For otte Uger siden kom den sorte Død ind i Landsbyen. Da flygtede de fleste unge Mænd, som blev de forfulgt af Ulven. Men de, som blev tilbage, Forældre og Børn, Olding og syge, — de blev alle bortrevet — alle — alle.“

Et Øjeblik holdt hun inde og holdt begge Hænder for de grædende Øjne.

„Vi plejede de syge i Hytter og Huse“, vedblev hun; „men Moder bragte den stygge Gæst med sig hjem. Med disse to Hænder maatte jeg selv grave en fælles Grav til min Fader og min Moder under Æbletræet ude i Haven. Mange andre ligger endnu hen uden at blive begravede. Da jeg havde vist den gamle Geverno, den ærværdige Olding, Frelseren, havde bedt ved hans Leje, da en Straale af Himmellyset var falden i hans Sjæl, og jeg havde trykket hans Øjne til, gik jeg ud af Landsbyen, for jeg var den eneste, der var tilbage. Jeg styrede nu mine Skridt til Biskop Benno, men jeg forvildede mig i Skovene og kom ind paa de vildsomme Stier. Nu beder jeg dig om Lov til at sidde paa en Skammel ved dit Leje, og om du i Morgen tidlig vil vise mig Vej til Bispegaarden“.

Den gamle var hensunken i mørk Grublen. „Ogsaa Geverno — den ærværdige — er borte!“ mumlede hun. „Men at han er en frafalden, det lyver du — du kristne Hund.“

„Vel er jeg syndefuld“, svarede Jomfruen, „men Løgner har altid været mig en Rædsel. Geverno er gaaet hjem, vel udbøt, men i Troen paa sin Frelser. Det er saa visseligen sandt, som at jeg var i Dag den eneste, der endnu aandede i Venderlandsbyen Geneni“.

„Du den eneste, ja — de mørke Skygger lader Zernebog falde videst over Jorderne. Det er den sorte Guds Glæde“, mumlede den gamle.

Stiltiende sidder den unge Pige paa sin Skammel; stiltiende sidder Eranja ved Siden af hende. Den gamle Kvindes Skikkelse er bøjjet; hendes Læber mumler uforstaaelige Ord. Fortid og Nutid drager forbi hendes indre Øje. Pludselig begynder hun at famle med Hænderne. Den kolde Svend perler paa hendes Pande, hendes Hoved synker ned paa hendes Bryst, den høje, magre Skikkelse glider langsomt ned. Den unge Pige springer forskrækket op, omslutter Eranja fast og faar hende sagte trykket ned paa Lejet.

Eranja laa længe bevidstløs. Den unge Pige vaskede hendes Pande og Tindinger med koldt Vand og følte hendes Puls. Hun havde i den sidste Tid fortræffelig lært at pleje og lindre syge og døende — Udenfor hylede Stormvinden, og Natten bredte sine Ravnevinger over Hytten; ikke en Stjerne skinnede igennem det tætte Skylag. Men derinde vaagede et klart Øje, og stille Bønner bandede sig Vej gennem Skylaget. Jomfruen beder for Eranjas uddødelige Sjæl. Mon hun i Dag vil sove ind, uden at have løftet Blikket til ham, der tilgiver Synderne? Hun glemmer, at hun er træt og sulten; hun lytter, vaager og beder.

Da slaar Eranja det dybtliggende Øje op; det er mat og træt. Jomfruen løfter forsigtig den syges Hoved og holder et Krus koldt Vand hen til hendes Læber. „Tak! — Tak!“ — Eranja sover ind. Men det er en urolig Søvn og vilde Drømme. Hun slaar om sig og udstøder Forbandelser og Eder mod Biskoppen og mod sit eget Folk.

„Slip mig, Zernebog, du sorte Gud, slip mig! — Hvad vil du? Geneni er uddød — det maa være dig nok!“

Saa slaar hun igen Øjet op og stirrer forvir-

ret næsten vild paa den unge Pige. Hun prøver paa at rejse sig, men Hovedet er for svagt; da udstøder hun hurtigt det Spørgsmaal:

„Er Granorferne ogsaa døde? Har Zernebog slaadet de kristne Hunde ihjel?“

„Af Grandorferne er der kun tre, der har bukket under for Soten“, lyder Svaret.

En krampagtig Skælven gaar igennem den gamles Legeme; de trætte Øjne lukker sig og hun bliver igen forvirret og taler vildt:

„Hvorfor funkler du ved min Seng som Ædelstene i Solskin, — du Skændselens Tegn — du, de kristnes Kors? Hvorfor sætter du et Ansigt op, der er lige saa mildt, som Belbogs, den hvide Gud, du korsfæstede? Ha — ha — ha. Mig vinder du ikke, hverken ved din venlige Vinken eller ved din Biskops Trusler — ha, ha — ha!“

En Tidlang er der Stillehed i Hytten; saa spørger Eranja:

„Har jeg sovet længe? Hvorfor sidder du endnu ved min Seng?“

„Du er syg, Eranja“, svarer den unge Pige blidt, „derfor maa jeg vaage hos dig.“

„Du er selv træt; læg dig ned her paa mit Leje, eller hent dig tørt Hø fra Gedens Stald. Og derhenne, i Skabet paa Væggen, er der Brød og Kød. Du har vederkvaaget mig, saa skal du ogsaa spise ved mit Bord, omendskønt du er en frafalden.“

Den unge Pige gik hen og tog sig noget Kød og Brød og spiste sig mæt; hentede Hø i Stalden slukkede Lampen, og saa endnu engang efter Kulene i Asken, at Ilden ikke skulde gaa ud. Lidt efter laa den kristne Kvinde ved Siden af den hedenske. De sov begge uroligt, den syges Feberfantasier vækkede ofte den trætte Jomfru. Endelig begyndte det at dæmre. Den unge Pige stod sagte op, knælede, omfattede Korset paa sit Bryst og bad stille en Morgenbøn. Derefter gik hun ind i Stalden for at hente varm Mælk til den syge. Begærlig greb den syges magre, sitrende Haand efter Kruket; hun drak imidlertid kun lidt, og det trætte Hoved sank tilbage paa Pudsen.

„Drik du“, sagde hun, „og begiv dig saa paa Vejen til Bispegaarden. Naar du kommer forbi Kæmpegraven, der, hvor Skovstien fører ud til Landevejen, gaar du til højre. Du vil snart naa det bølgede Hav, gaa langs med Stranden og du kan ikke tage fejl af Vejen“.

„Hvis du tillader det, bliver jeg i Dag hos dig, Eranja, for du er syg og bor saa ensom i Skoven; lad mig blive hos dig, og koge en god, kraftig Mad til dig.“

Den syge nikkede og lod det ske; Jomfruen vaskede hendes Ansigt med friskt Kildevand og rystede Puderne lempeligt til rette under hende, og puslede om hende hele Dagen.

Den stormfulde Aften blev fulgt af en taaget Morgen. Eranja prøvede paa at staa op; men hendes Fødder nægtede at gøre Tjeneste. Da satte den kristne Pige sig igen ned ved Siden af den hedenske og fortalte hende, hvorledes den sorte Død havde raset i Landsbyen Geneni, og brandende Taarer trillede ned i hendes Skød, da hun mindedes sine Forældre.

„Trisovs Datter er du“, sagde Eranja; „jeg har hørt det Navn før, men Manden har jeg ikke kendt; men, hvad kaldte man dig i Landsbyen, og hvad skal jeg kalde dig?“

„Biskop Edvard gav mig selv i den hellige Daab Navnet Kristine.“

Da rynkede Eranja Panden og vendte Ansigtet ind mod Væggen. „De frafaldnes Tegn paa dit Bryst har forbundet sig med de frafaldnes Navn. Naar man kalder paa dig, kender man din Tro.“

En lang Tid var den gamle tavs. Kristine gjorde Værelset rent, gav Geden Foder og kogte en Suppe af Rugbrød.

Saaledes vedblev hun at pleje den syge. Og efter den første Dag, Kristine tilbragte i Eranjas Hytte, kom en anden, en tredje og en fjerde. Den gamle prøvede nok paa at staa op; men Kræfterne lod til at svinde.

Tidligt om Morgenen paa den femte Dag kom Gerno, for at se efter FASTEREN. Forbavset blev han staaende i Døren og lod Blikket glide hen over den slanke Pigeskikkelse; men da han saa Korset paa hendes Bryst, vendte han sig hurtigt bort, for mens hun med flygtig Hilsen ilede forbi ham, for at hente friskt Kildevand til Geden, og for at tage de sidste Roer ind fra den lærde Have, og at bringe dem i Vinterkvarter, sad han ved den gamles Leje, mens hun fortalte ham den unge Piges Historie.

„Jeg skal sende dig en Pige fra mit Hus“, sagde han, „at hun kan pleje dig, og Jomfruen gaa herfra.“

Hun rystede paa Hovedet og sagde:

„Nej, Gerno, din Pige forstaar ikke saaledes at skaffe det skrøbelige Legeme Hvile, som hun kan, og Skik har det altid været iblandt Venderne, at de, som farede vild i Uvejret og kom til vor Hytte, fik Herberge hos os, til Solskin igen lejrede sig over Mark og Eng, og om hun er en frafalden eller ikke, saa har hun alligevel plejet mig som et Barn plejer sin Moder og Utak pletter det reneste Skjold; derfor skal hun blive her.“

Saaledes blev Kristine den ene Dag efter den anden i Hytten. Om Dagen skaltede og valtede hun i Huset og plejede den syge, og om Natten laa hun ved Siden af hende paa det tørre Løv. Ved Maaltiderne og i den aarle Morgenstund som under Aftenens Skygger forrettede hun i al Stillehed sine Bønner; men om Natten, naar Skyerne jagede hen over Trærnes Kroner, og Eranja laa med lukkede Øjne, knælede den unge Pige paa sit

Leje og talte halvhøjt med sin Gud og Frelser; for det var ligefrem en Trang for hendes Hjerte, at udtale det, der rørte sig derinde.

„Trofaste Frelser“, bad hun en Nat ganske stille, „du, som frelser os ud af al Nød, du Livsfyrste i Døden, kom med din Naademagt, og forbarm dig over dem, der sidder i Mørket og i Dødens Skygge. Se, Herre, Eranja maa dø, for hendes Haar er blevet hvidt og hendes Kræfter svinder, tag du Dødens Mørke fra hende, og fyld det stakkels Hjerte med din rige, salige Fred. Jeg takker dig, at du har givet mine dyrebare Forældre en salig Død. Du ved, at jeg ogsaa gerne har ladet dem drage hjem til dig, at de med Englene og alle salige kan tilbede dig for din hellige Trone, skue dit Aasyn og hvile ved dit Hjerte.“

Saaledes bad Kristine, o, mange andre fromme Ord strømmede ud fra hendes overfyldte Sjæl. Hun talte halvhøjt, for det havde hun vænnet sig til fra sin Barndom. Og det var hende, som om Guds Engle stod omkring den hedenske Kvindes Leje, og samlede hendes Bønner for at bære dem op til Guds Hjerte.

Kristine havde allerede været fjorten Dage hos den gamle Kvinde, hvis Kræfter blev færre og færre. Gerno kom af og til ind i Hytten og tvang sig til at sige den unge Plejerske nogle venlige Ord. Hun svarede ham altid stille og forstandigt.

Maanesglen paa Himlen skinnede klart og Aftenhimlen med dens Flimren af de tindrende Millioner Stjerner saa venligt ned paa den store mørke Skov. Eranja sad opret i Sengen. Hun vinkede ad den unge Pige og sagde:

„Kristine, fortæl mig om den korsfæstede Gud.“

Og Kristine begyndte at fortælle, hun kunde slet ikke holde op. Hellig Begejstring greb hende, hvert Ord aandede Kærlighed. Eranja sad ganske stille og lyttede andægtig.

Den næste Dag fortalte Kristine igen om alle Synders Frelser. Da klappede den gamle hende og sagde:

„Naar du bad om Natten, har jeg hørt derpaa, Kristine. Vort Folks fromme Kvinder anraaber ogsaa deres Afguder, men de kan ikke bede som du; nej, selv Eranja, som de kalder den vise, kan ikke bede saaledes. Du har Ret, Kristine, Dødsangsten har grebet mit Hjerte og omgærdet det, som Efteraarstaagen lægger sig over Skoven. Tror du, at jeg vil dø?“

„Hvem der lever og tror paa Kristus, han vil aldrig dø“, svarede hun.

Og saa forklarede hun Eranja, hvad det vilde sige. Hun, den unge Pige, fortalte den gamle, at nu begyndte snart den Tid i Kristenheden, man kalder „hans Komme“, den Tid, da Herrens Fredsaande især gaar hen over Jorden, og Guds Engle dale ned; fortalte hende om, hvordan de engang havde vist sig for en from Mand, der hed Abraham, som boede i den hellige Lund, hvor de havde dvælet hos ham og talt med ham under Palmernes Skygge.

Den gamle hørte stiltiende til. Kristines Øjne blev klarere og klarere, og da hun vedblev at tale om Herrens Komme, udbrød hun pludselig: „Nu kommer den Tid, da vore fromme Præster synger veni redemptor foran Altrene; men Almuen i Landsbyen synger det paa sit Maal.“ Da istemte hun med høj og klar Røst, saa det lød forunderlig liffligt ud i Skoven:

„Kom Himmelfyrste, vor Sjaelstrøst,
Som fydes vil for al Verdens Brøst!
Du Jakobs Stjerne, lad skinne blid
Dit Lys over os ved Midnatstid!“

Hun sang endnu længe og den gamle lyttede med tilbageholdt Aande; men udenfor stod der og see og lyttede spændt, og da Gerno endelig traadte ind i Hytten, saa han, at hans Pastor tørrede en Taare af Kinen — men hun saa ogsaa, at Gerno var dybt beveget.

Fra nu af kom Gerno hyppigere til Hytten, og hver Gang maatte Kristine fortælle om Frelserens Komme, mens Eranja blev svagere Dag for Dag.

Den vinterlige Mark har iført sig sin hvide Uskyldsdragt. Solen straler i sin klare Glans over Snemarkerne. Skovens Træer er fulde af Sølvraar, og fra Grangrene lyser det, som om Kristusbarnet havde tændt straalende Lys derpaa.

Rundt omkring Kæmpehøjen bølger Folket i tætte Skarer. Men hvilket Syn paa den høje Offersten under de mægtige Ege! Der sidder en mager, dødbleg Kvinde, indhyllet i en Lamme-skindspels og uldne Tæpper. En blomstrende ung Pige støtter den gamles Hoved, mat falder Blikket fra de mørkt omrandede Øjne paa Folket. Det snehvide Haar lyser i Solglansen.

Der gaar en Hvissen gennem Folket. Alles Øjne vende sig mod Skovstien. Tindrende og blinkende bølger det op ad Kæmpehøjen. „Plads der! — Plads! — Biskoppen kommer — med sine Mænd! — Se blot, han er i fuld Ornat! — Nu stiger han op paa Offerstenen til den vise Eranja — højt oprejst staar han ved Siden af hende? — Hvad mon han vil sige? — Hvor vil hans Røst lyde i den rene, klare Luft!“ Forventningsfuldt ser Folket op paa ham.

Da bevægede den blege Kvindes Læber, og som naar Bækken bryder sig møjsommeligt Vej gennem Skoven, kom Ordene langsomt:

„Børn af mit Folk! — Moder Eranja vil sige eder et Afskedsord, — for min Livsdag holder mod Aften. — Min Hilsen bliver kort. — Storm og Uvejrsskyer farer hen over eders Landsbyer. — De vil berede eders Hjerter for den, der vil komme til eder. Han kommer! — Han kommer! — Og nu er det Tiden. — Han kommer, ikke i Storm, men i hellig Stillehed; han har vist sig for mig som Sandhe-

dens og Ydmyghedens Konge; han er et Lam, der vil blive ført til Offerbænken for at dø for vore Synder. Fred hersker i hans Rige. — Stridsøksen hviler — Korset hersker. — Børn af mit Folk! — Han vil gøre mig salig; — Jesus Kristus er hans Navn! — Jesus Kristus i Gaar — i Dag — i al Evighed!“

Der var dyb Stillehed mellem Mængden. Stor Undren stod udtrykt paa alle Ansigter. Da træder Biskoppen hen til Eranja. Hendes Øjne er lukkede, hendes Hoved er sunket ned paa den unge Piges Arm. Er Eranja død?

Biskoppen staar nu ved Siden af hende. Hun vaagner af sin Afmagt, hun vil tale, men kan ikke. Da bekender Biskoppen med høj Røst de tre Troe-artikler.

„Er det din Tro, Eranja?“

„Ja!“ lyder det stille.

„Er det din Tro, Gerno?“

„Ja!“ lyder det højt og klart hen over Venderne.

„Saa døber jeg den gamle Eranja og Ynglingen i Navnet Faderens, Sønnens og den Helligaands! — Og i den treenige Guds Navn lægger jeg mine Hænder paa eders Hoved, og føjer eders Hænder sammen, Kristine og Gerno, at I skal være Mand og Hustru, skal vandre Livsvejen sammen, til Døden skiller eder!“

Og han velsignede dem med den store Guds Velsignelse, mens Mængden lyttede mere og mere forbavset og beveget.

Kristines Hænder skælvede, da hun saa paa Eranja, for hun kendte godt Døden og dens Magt, og hun forstod, at hun nu saa ind i den gamles bristende Øjne. Da tog Gerno det hvide, ærværdige Hoved ud af hendes Arme, trykkede sine Fingre paa FASTERENS Øjne og vendte sig til Folket.

„Venderfolkets vise Seerske er gaaet hjem til sin Frelser. Af hendes Grav vil der opblomstre et nyt Liv“.

Biskop Benno tog nu Korset af sit Bryst og lod det funkle i Sollyset, og sagde til Folket:

„Paa Eranjas Grav skal dette Fredens og Haabets Tegn staa. Denne Vintertid kalder vi kristne: „Han kommer“, og fra Eranjas Død vil I tage det Ord: „Han kommer!“ med ind i eders Folks Liv!“

Der var dyb Stillehed mellem Mængden. Mange iblandt dem traadte han for at trykke Eranjas Haand endnu engang. Men Haanden er kold — kold som Isen, der bedækker Venderlandets Sner, kold som Døden, der har mærkets Eranjas Aasyn. Stiltiende drager Skaren tilbage til Landsbyerne. Men i de alvorlige Øjne staar der skrevet: „Han kommer!“

Mange heftige Kampe er siden den Tid draget hen over hine Egne — saa heftige, at Benno, Venderbiskoppen, som er en forjaget og slagen Mand, maatte ty til Hildesheim. Enkelte Mænd er faldne, men Livsfyrsten lever. Venderfolket er blevet et Kristenfolk; og selv om Hedenskabet af og til blussede op i lys Lue, saa har dets vilde Flammer aldrig kunnet naa at ødelægge Korset. Den gamle Stad Oldenburg kan endnu fortælle meget fra hine Tider. Dens Glans er blegnet, dens Havn tilføgen med Sand, dens Skibe farer ikke mere til fjerne Lande, Bispestaven hersker ikke mere over Borgerne; men det dyrebare Evangelium er den bedste Skat i deres Huse.

Kæmpegraven ligger endnu histoppe, hvor Skoven er udryddet.

„Da jeg endnu var Dreng“, fortæller Pastor Evers, „har jeg mange Gaar leget „Kristen og Hedning“ med mine Kammerater omkring de mægtige Stene. Den store smukke Frilandsby ligger endnu ovre paa den anden Høj. Gerno og Kristine boede paa det smukkeste Bøndergods i Landsbyen, de bevarede den salige Kristentro og den store Gudsvelsignelse, som gik i Arv fra Slægt til Slægt. Med de hørhovede Knægte, Kristines og Gernos Efterkommere, har jeg siddet paa Skolebænk sammen, da jeg ogsaa gik i en Landsbyskole. Dengang fortalte min Bedstefader mig denne gamle Historie og tilføjede: „Historien er egentlig ikke alene vort Folks, men hvert enkelt Kristenhjertes. Først Storm og Jordskælv; men altid lyder det stærkeste gennem den stille, sagte Susen: „Han kommer!““

DER LÆNGES MOD JUL!

(„Aarhus Stiftstidende“.)

Der længes mod Jul af Hjerter smaa og ofte til Moder det Spørgsmaal vendes: (Hvor tidt skal endnu til Sengs jeg gaa, før alle de straalende Lys skal tændes, før Klokker kimer, og Salmer synges, før Nissen stille i Natens Skjul kommer og ønsker: „Glædelig Jul!“)

Der længes mod Jul af voksne med; i Barnets Glæde har Mo'r sin egen; og er de smaa for at faa Besked paa alle Spørgsmaal end tidt i Vejen, saa giver Svaret hun dog fornøjet, imens hun pusler med Vasketøjet, imens hun bager og laver til Fest at hyde velkommen den kære Gæst.

Der længes mod Jul af gamle Folk — af skønne Minder den har saa mange — Naa Barnestemmer sig gør til Tolk for alle de kære, kendte Sange, da alt i Tanker de gamle rocker om Juletræet paa Hosesokker; hver kær Erindring i Hjerterets Løn mod Julens Komme bli'r dobbelt skøn.

Jens Chr. Jensen.